

Глобалізація регіоналізується

Глобалізація змінює світ. І це ми спостерігаємо буквально на кожному кроці. Її вплив позначається на політиці, економіці, підприємстві, світогляді людей. Міняються роль та позиції відомих суб'єктів міжнародного бізнесового середовища, з'являються нові. Значущою подією останніх десятиліть у галузі міжнародних економічних відносин стала втрата національними державами частини своїх повноважень щодо регламентації та управління соціально-економічною сферою і вихід «із тіні держав» регіонів. Щойно з'явившись, вони одразу потягнулися до життєдайних і водночас пекучих «променів» глобалізації, використовуючи їх енергію для пришвидшення розвитку економіки і підвищення добробуту громади. Внутрішні регіони перетворюються у глобалізовані.

Саме ці процеси досліджуються в монографії Л. Яремко¹. Вона складається з чотирьох розділів. В першому розглядаються концептуальні питання теми. Досліджуються процеси регіоналізації суспільно-громадського життя, що відбуваються у світі, обґрунтовуються їх закономірність та прогресивність, наводяться «переваги регіонів». Аргументується процес перетворення регіонів у геоекономічних суб'єктів. Цей процес автор називає глобалізацією регіонів.

Помічена автором тенденція суспільно-економічного життя заслуговує пильної уваги та подальших розвідок. Адже йдеться про новий напрям досліджень, нову можливість

раціоналізації економічного розвитку, підвищення його ефективності. Х усвідомлення та розуміння сприяють розумному використанню можливостей, які відкриває перед територіальною громадою та суспільством країни глобалізація регіонів.

Паралельно автор досліджує небезпеки, що супроводжують глобалізацію регіонів і створюються міжнародним бізнесовим середовищем. Що інтенсивнішими стають зовнішньоекономічні зв'язки, то більшими і різноманітними є загрози. Автор робить справедливий висновок, що міжнародна економічна діяльність має обов'язково супроводжуватися заходами з попередження та протидії зовнішньоекономічним загрозам. Вони ідентифікуються та наводяться рекомендації щодо випрацювання та реалізації політики зовнішньоекономічної безпеки територій.

У наступних розділах досліджуються системоутворюючі чинники глобалізованого регіону. Другий розділ містить аналіз експортно-імпоротної діяльності та безпекової політики територій. Акцент зроблено на можливості міжнародного товарообміну сприяти економічному розвитку регіону, підвищенню добробуту місцевої громади. Основний засіб активізації зовнішньоторговельних обмінів та досягнення їх безпеки автор обґрунтовано вбачає у розбудові та раціоналізації експортного потенціалу глобалізованого регіону.

© С.К. Реверчук, 2008.

¹ Яремко Л.А. Глобалізований регіон та зовнішньоекономічна безпека України: теоретико-методологічний аспект. Монографія. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2007. – 524 с.

Третій розділ присвячений проблемі модернізації територіальної економіки, розбудові засад «нової економіки». Наголошується на можливості залучення зарубіжних ресурсів з метою пришвидшення реалізації зазначених цілей. Конкретний механізм, який може бути використаний задля цього, – це міжнародний обмін капіталами. З його допомогою можна і потрібно подолати дефіцит капітального ресурсу, що відбувається в країні та переважній більшості регіонів. Таку можливість має глобалізований регіон. Автор розглядає його шанси залучати додаткові капітали із зарубіжжя, здатні відчутно посилити інноваційно-інвестиційні процеси в регіоні, «безпекові» заходи щодо такої діяльності.

В останньому розділі аналізуються технологічна будова національного виробництва та заходи щодо її вдосконалення. Інноваційний розвиток вимагає постійного «підживлення» технологіями. Його передусім повинен здійснювати вітчизняний (і регіональні) науково-технологічний комплекс. Проте поряд із ними слід активно використовувати міжнародний трансфер технологій, що і здійснюють розвинені країни світу. Для України та регіонів це є необхідною умовою виходу «у світ», зміцнення своїх позицій на міжнародних ринках, перетворення у повноцінного гео економічного гравця. Автор досліджує форми і методи міжнародної «дифузії» технологій,

роль влади у зміцненні технологічної безпеки регіонів.

Недоліком роботи є недостатня увага до проблем забезпечення сталого розвитку регіону, який, як відомо, збалансовує економічні, соціальні та екологічні чинники поступу. Його вимоги слід враховувати у розробці заходів щодо міжнародної економічної співпраці та політики безпеки.

Варто було б показати роль банків та страхових установ у формуванні та функціонуванні РІС (регіональних інноваційних систем), адже вони вирізняються чіткою територіальною концентрацією і є органічною складовою територіально-виробничого комплексу. До того ж вони беруть активну участь у зовнішньоекономічній діяльності, зокрема у стимулюванні експорту та залученні іноземних інвестицій.

Насамкінець слід відзначити, що робота має новаторський характер і містить безумовні елементи наукової новизни. Вона присвячена дослідженню нового суспільно-економічного явища, яким є глобалізація регіонів та пов'язаної з ним проблеми зовнішньоекономічної безпеки країни. Монографія може бути корисною для науковців, підприємців, державних службовців та усіх тих, хто цікавиться регіоналістикою та економічною безпекою країни та регіонів.

Надійшло 22.05.2008 р.